BIJLAGENDOCUMENT BEHORENDE BIJ ‘VITALE KERN ZELHEM: TOP 10 PRIORITEITEN’

NOVEMBER 2018

SEINPOST ADVIESBUREAU B.V.
Biesbosweg 16c
5145 PZ Waalwijk

Telefoon 088-2100200
Mail info@seinpost.com
Website www.seinpost.com

KvK nr 27137044
BTW nr NL007153740B.01

IBAN nr NL92ABNA 057 10 04 342
BIC ABNANL2A

BIJLAGE 1:
Startnotitie Vitale kernen

Inleiding
Op 31 mei 2017 is het proces Vitale Kernen gestart. Aanleidingen zijn o.a. leegstand, demografie en het functioneren van winkelgebieden. Tijdens een druk bezochte bijeenkomst is de gemeente met vertegenwoordigers van verschillende organisaties in gesprek gegaan. Voor Hengelo, Vorden, Zelhem en Steenderen is verkend welke mogelijkheden er zijn om een volgende stap te zetten. Het idee was om na deze bijeenkomst met een of twee kernen een vervolgproces te starten, onder leiding van een externe procesbegeleider.

Tijdens de avond is duidelijk geworden dat de hoeveelheid energie niet bij elke kern gelijk is. Concrete afspraken zijn niet gemaakt. Ook de thematiek is niet gelijk. Vitaliteit en leefbaarheid gaan niet alleen gaan over leegstand van vastgoed en afname van m2 detailhandel, maar ook over sociaal maatschappelijke voorzieningen etc.

In de maanden juni-augustus is verder verkend hoe er in de kernen gedacht wordt over de opgaven en welke mogelijkheden er zijn om het proces verder vorm te geven. Deze verkenning heeft het beeld opgeleverd dat er voldoende bereidheid is om samen aan de slag te gaan en te werken aan de toekomst van de dorpscentra.

Inmiddels heeft de gemeenteraad op 28 september een voorbereidingsbesluit genomen voor het stedelijk gebied van de vier kernen, specifiek voor de gebieden en locaties waar brede centrumbestemmingen op liggen. Aanvragen voor plannen die in het geldende bestemmingsplan passen, maar onwenselijk zijn, kunnen worden aangehouden. Samen met partijen in de kern kan de gemeente werken aan invullingen die aansluiten bij de toekomstwensen.

Doel
De aanleiding voor het starten van het proces is van ruimtelijk- economische aard en gericht op de centra van de dorpen. De focus van het proces en daarmee de uitwerking van de doelen en resultaten is gericht op het functioneren van het kernwinkelgebied. Vitaliteit gaat echter over meer. Ook sociaal maatschappelijke functies en activiteiten spelen een rol en dan wordt ook gedacht aan gebieden buiten het centrum. Een dorp of kern is vitaal wanneer de samenleving toekomstbestendig is. Bij de uitwerking zal dan ook steeds gekeken worden naar de relatie met de maatschappelijke component.

<u>Het uiteindelijke doel van het proces is het verbeteren van de vitaliteit van de dorpskernen in de gemeente Bronckhorst, met de focus op de centrumgebieden.</u> Daar kunnen verschillende subdoelen aan worden gekoppeld:
- versterken leefbaarheid
- versterken winkelgebied
- verbeteren bereikbaarheid
- verbeteren inrichting openbare ruimte

Resultaten
Om de doelen te bereiken zou het mooi zijn dat op kernniveau concrete resultaten worden behaald en dat er gemeentebreed een bepaalde samenhang bestaat.

1a Voor elke kern een vastgestelde visie op de toekomst van het centrum
Op dit moment is nog niet te zeggen wat de uitkomst van het proces precies is. Een concreet resultaat benoemen is nu niet aan de orde. Maar vanuit de opgaven die de partijen herkennen en het belang dat de gemeente heeft kan wel als leidraad gelden dat een visie voor het centrum in de vorm van een gezamenlijk afsprakenkader, structuurschets of convenant nodig is. Daarbij is het wenselijk om op vrij korte termijn een beeld te hebben van het centrum/winkelgebied en de richting die het op zou moeten gaan. Juist met het voorbereidingsbesluit geeft de gemeente aan serieus werk te willen maken van planvorming en is het aan alle partijen samen om hier voortvarend mee aan de slag te gaan.

1b Doorlopende agenda met acties en maatregelen in het hier en nu
Wanneer de partijen een gezamenlijk beeld hebben gevormd van de opgave en het doel kunnen mogelijk op korte termijn al acties en maatregelen worden bepaald en uitgevoerd. Dat kunnen kleine maatregelen zijn en grotere activiteiten en projecten, waar een of meerdere partijen bij betrokken zijn. Al met al ontstaat een overzicht/lijst/agenda die continu wordt bijgehouden en waardoor zichtbaar is dat er iets in de kern gebeurt.

Aanpak
De gemeente wil graag met meerdere partijen samen aan de slag, ieder vanuit een eigen rol. De gemeente is dus een van de deelnemers in het proces en heeft verschillende rollen. Zoals ondersteuner, adviseur en leverancier van kennis, verbinder met andere overheden en organisaties, facilitator van initiatieven, beslisser over vergunningaanvragen en investeerder (in openbare ruimte). Uitgangspunten zijn gedeeld eigenaarschap, werken vanuit een integrale aanpak en doorpakken waar de energie en de urgentie zit. Een externe procesbegeleider kan het proces verder vorm geven. Daarbij wordt gedacht aan de volgende stappen.

Stap 1: verkennen beelden
De eerste stap is het verkennen van beelden en belangen en het zoeken van de juiste mensen: wat vinden partijen van de situatie, wat vinden ze belangrijk en wat willen ze voor de toekomst. Deze stap is deels al gezet met de verkennende gesprekken in de afgelopen maanden.

Stap 2: juiste groep en juiste opgave
De volgende stap is gericht op het formeren van de juiste groep mensen die samen de opgave definiëren. Deze groep werkt vanuit een gezamenlijk vertrekpunt en een gedeelde ambitie. Deze doelen en ambities kunnen per kern verschillen en hangen af van de specifieke karakteristieken van de kern: wat is het gezamenlijk beeld van de situatie, waar willen we met elkaar naar toe, wat is de kracht en het DNA van de kern/het centrum, welke thema's zijn belangrijk en hoe werken we samen.

Stap 3: toekomstbeelden
Als het beeld van de opgave helder is kan worden gekeken naar de toekomst. Daarbij spelen vragen als wat komt er op de kern af, wat zijn de wensen en wat kunnen we met elkaar doen. Mogelijk moeten nog wat zaken worden uitgezocht, is er behoefte aan reflectie door een externe professional. Maar dit is vooral iets wat de groep zelf bepaalt.

Stap 4: visie en programma
Deze stap valt uiteen in een deel dat voor de verkiezingen 2018 ligt en een deel daarna, waarin een nieuwe raad en een nieuw college aantreedt.

4a korte termijn
Het is lastig om vooraf aan te geven wat de uitkomst van het proces is, maar het zou mooi zijn als binnen enkele maanden voor het centrumgebied een gezamenlijke ontwikkelingsrichting ontstaat met een globale visie. Dit perspectief, deze visie is natuurlijk niet concreet, maar geeft een eerste

beeld van het centrumgebied voor nadere invulling op gebied van functies, openbare ruimte etc. Deze eerste schets kan het college dan meenemen en overdragen aan het volgende college.

4b na de verkiezingen
Na de verkiezingen kan gewerkt worden aan een pakket met maatregelen gericht op het vitaal maken en houden van de kernen. De werkgroep gaat zelf bepalen wat er in dat pakket terecht komt. Dat kan een toekomstvisie zijn met een uitvoeringsprogramma, maar ook een inrichtingsplan met maatregelen voor de openbare ruimte. Maar wellicht ook iets anders. Zolang het maar bijdraagt aan de doelstelling en aansluit bij de ambities en wensen van de stakeholders.

Stap 5: afspraken uitvoering en beheer
Wanneer een visie gereed is kan worden overgegaan tot uitvoering. Daar zijn goede afspraken bij nodig. Over proces, over inhoud en over bijdragen. Na de eerste stappen en na het opstellen van een visie of afsprakendocument gaat het proces door. Werken aan vitale kernen is een continu proces, waar alle partijen gezamenlijk verantwoordelijk voor zijn.

Planning
Globaal ziet de planning er als volgt uit:
- Oktober: aan de slag met de werkgroepen
- Najaar 2017: uitvoeren stappenplan
- Begin 2018: afronden eerste globale visie
- Voorjaar/zomer 2018: vertalen van eerste schets naar concrete visie, maatregelen, afspraken

BIJLAGE 2: ZELHEM UITKOMSTEN SCHOUW

1. Typering centrumgebied

Antwoorden

Gezellig, Compact, Gevarieerd

Veel horeca en terrassen; kerk als middelpunt

Betrokkenheid, dienstbaar, lokaal en regionaal

Gratis parkeren, de Markt, diversiteit winkels

Boodschappen, restaurants, vrij parkeren

Compact, gezellig, gevarieerd

Gezellig (zeker zomers), winkelaanbod goed

Winkels; horeca; centraal en sociaal middengebied

Markt heeft niet allure van een marktplein, winkelbestand deels solitair, bedoeling Stationsplein is onduidelijk (misplaatst milieupark en P-plaatsen)

Rommelige indruk, geen veilige verkeersstromen, onvoldoende openbare voorzieningen/slechte uitstraling openbare ruimte; te weinig activiteiten

Er is geen echt centrum; geen aaneengesloten winkels; slechte uitstraling panden

Samenvattend

- Meeste opmerkingen zijn positief: men vindt het centrum gezellig met een kerk als middelpunt, veel horeca met terrassen en een goede diversiteit aan winkels. Ook het gratis parkeren vindt men typerend.
- Minder positieve opmerkingen worden gemaakt over de allure van het marktplein, de uitstraling van de openbare ruimte en panden en feit dat aaneengesloten bewinkeling ontbreekt.

2. Trekkers

Antwoorden

Jumbo, Aldi, bakkers en slager

Jumbo, Blokker, bakker, drogist Oosterink; de Smoks

Naast bekende namen (Jumbo, Blokker, Hema ed) ook presentatie winkels

Zelfstandige winkels, horeca, authentiek dorps aanzicht

Horeca, zwembad, markt

Jumbo, Aldi, Blokker

Kerk, winkels, bibliotheek

Jumbo; horeca; divers aanbod

Horeca, speciaalzaken (veelzijdig), ruime keuze kledingzaken

Warenmarkt, braderie en septemberfeesten, zeer druk bezochte Chinees, ondernemersactiviteiten als Palmpaas en sint-intocht

Kerk/kerkplein, bibliotheek, stationsplein, horeca

Samenvattend

- In veel gevallen worden winkels als Jumbo, Aldi, HEMA en Blokker genoemd. Daarnaast worden (juist ook) de diversiteit aan speciaalzaken genoemd.
- Ook de aanwezige horeca wordt een aantal keer als trekker genoemd, evenals de bibliotheek en de warenmarkt
- Maar ook worden als trekkers genoemd activiteiten, feesten, authentiek dorpsaanzicht

3. Pareltjes

Antwoorden

Bibliotheek, kerk, pand Hassink

Bibilotheek, muziekkoepel, Smoks Hanne; panden goudsmid, Hassink, Ellens rest.

Snapt vraag niet

Bibliotheek in zeer mooi pand, marktplein met kerk, bloemist Hassink

Terras vd Groes, pand Poest Clement

Snapt vraag niet

Kerk en bibliotheek

Winkels, horeca, gratis parkeren

Kerk; voormalig hotel Het Roode Hert (Chinees), bibliotheek

Beeld Smoks Hanne, plantsoen Ruurloseweg met monument en beeld, kerkgebouw en bibliotheek (oude stadsboerderij)

Kerk!

Samenvattend

- De kerk wordt het meest genoemd als pareltje.
- Daarnaast worden als pareltjes vaak oude panden genoemd zoals dat van de bibliotheek, het voormalige hotel Roode Hert, het pand van Hassink, Ellens restaurant.

4. Rapportcijfer en toelichting

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kwaliteit aanbod winkels						1	1111	11111	1	1
Branchering						1	11111	111	11	1
Uitstraling panden			1	1	111	1	1111111			
Openbare ruimte				1	111	111	11	1		
Veiligheid			1		1	11111	1111			
Bereikbaarheid					111	11	111	1111		
Parkeren					11	11	1111	111	1	
Fietsen/fietsparkeren					11	1111	111	111	1	
Horeca							111	11	11111	1

Kwaliteit aanbod winkels: veel vers, jonge ondernemers ; goede diversiteit aan winkels ; diversiteit, dagelijks boodschappen ; goed, niet luxe; meeste winkel zijn sterk door eigen ondernemers, weinig ketens, verjonging; mist gezonde voeding en alternatieve kleding; is goed; compleet en veelzijdig

- Samenvattend: goede beoordeling, veel zevens en achten; men vindt vooral het aanbod dagelijkse boodschappen goed en divers

Branchering: breed aanbod ; zeer compleet aanbod ; schoenen, chocolaterie, kadowinkel ontbreken; alles is er ; gevarieerd aanbod ; Hema betere plek; is goed; veelzijdig

- Samenvattend: goede beoordeling, veel zevens en achten, men vindt het aanbod compleet, en gevarieerd

Uitstraling panden: geen opm. ; nog enkele mooie oude panden; zeer uiteenlopend ; netjes maar niet sfeervol; meer rekening houden met historisch aanzicht; uitstraling markt slecht; mix met woningen ongewenst; is OK; er is veel teniet gedaan

- Samenvattend: redelijke beoordeling, veel zevens, men is blij met de oude panden die er nog zijn maar constateert ook dat er het nodige verloren is gegaan

Openbare ruimte: slechte omgeving voetgangers/fietsers ; groen en bomen houden ; geen mening ; markt en stationsplein kan sfeervoller; verlichting slecht, betere aankleding graag, in centrum en aan invalswegen; met parkjes wordt weinig gedaan, slechte scheiding vervoersvormen

- Samenvattend: matige beoordeling, veel vijfen en zessen, openbare ruimte is weinig sfeervol en slecht verlicht en is niet vriendelijk voor langzaam verkeer

Veiligheid: geen politie in de buurt, soms criminelen uit oostblok ; eenrichtingsverkeer en bij Jumbo zorgen voor onveilige situaties ; voor het gevoel veilig; oversteken onveilig ; matige veiligheid, ouderen makkelijk doelwit, overlast komt van buiten; Smidstraat smal en onveilig ; divers gevaarlijke situaties; verlichting matig, voetgangersoversteekplaats; Markt, Smidstraat, Stationstraat onveilig door parkeren

- Samenvattend: veel zes/zeven, zeer matige verkeersveiligheid, matige tot redelijke sociale veiligheid

Bereikbaarheid: flessehals bij Jumbo; belangrijk dat Markt open blijft voor verkeer (bij evenement zakt omzet); OV bereikbaarheid kan beter; rondweg ontlast dorp ; Markt wordt te vaak afgesloten, afbakenen met paaltjes kan ook, Magnoliaweg tweerichting maken; men kan overal dichtbij komen; is goed

- Samenvattend: uiteenlopend beoordeeld (meest tussen 5 en 8), Markt zoveel mogelijk open laten voor verkeer

Parkeren: kracht van Zelhem, maar te weinig op drukke punten ; gratis is goed, maar te weinig ; voldoende gratis parkeren ; gratis parkeren is troef; auto’s winkelpersoneel bezetten plekken; gratis P houden, extra ruimte bij Jumbo gewenst, aparte plekken voor medewerkers; vrijwel overal en gratis; meer P-mogelijkheden

- Samenvattend: uiteenlopend beoordeeld (meest tussen 5 en 8), gratis parkeren is te behouden troef, op drukke punten parkeertekort, graag aparte plekken voor medewerkers winkels

Fiets: gevaarlijk (Smidstraat); gevaarlijk op smalle straten ; geen toel. ; geen toel ; oplaadplekken voor e-bikes; kan soms beter

- Samenvattend: uiteenlopend beoordeeld (meest tussen 5 en 8), onveilige verkeersituatie voor fietsers

Horeca: goed aanwezig, hotel ontbeekt ; divers, gezellig, voldoende ; tophoreca voor dorp als Zelhem ; geen toelichting ; voldoende maar helaas geen hotel; wat er is, is goed, maar horeca niet aanwezig bij Jumbo of Stationsplein; goede horeca in centrum

- Samenvattend: horeca wordt erg goed beoordeeld, tussen 7 en 9, goede horeca voor dorp als Zelhem, maar hotel ontbreekt

5. Aanbod winkels compleet? Wat ontbreekt?

Antwoorden

Herenmode, schoenen missen

Zeer compleet, al het gangbare is te koop, niet meer van hetzelfde erbij;

Nee - schoenwinkel, sport, cadeau, meer food ontbreken

Herenmode, lingerie missen

Trekker als Action maar ook luxer segment

Action, goedkope optiek, kleding en schoenen missen

Redelijk compleet, veel vers speciaalzaken

Goed maar mag ook aan Stationsplein en bij Jumbo

Voldoende compleet

Compleet

Voldoende en gevarieerd (voor dorp als Zelhem)

Samenvattend

- Men vindt het aanbod redelijk/voldoende compleet, de omvang van Zelhem meegerekend;
- Niettemin worden ook winkels genoemd die missen, kleding, schoenen, sport, Action

6. Aanbod overige voorzieningen compleet? Wat ontbreekt?

Antwoorden

Bieb op huidige plaats, erachter cultuurhuis; woningen (junioren, senioren) Hummeloseweg

Bank, pinautomaat en gemeenteloket, expositieruimte; cultureel centrum en bieb behouden

Social media communicatie

Geen toel.

Is compleet!

Meer zorg in centrum (alle zorg in de Brink, bereikbaar voor ouderen?), meer cultuur, muziekkoepel naar kerk halen

Winkels, kerk en bieb dienen in centrum te zitten/blijven

Kleine cultuur en openbaar toilet missen

Dorpshuis, zorg/medisch centrum, toeristische voorzieningen missen

Openbaar toilet en free wifi ontbreken, watertappunt op markt geblokkeerd

Cultuurhoes (met alle voorz.), horeca tbv overnachten

Samenvattend

- Dat het compleet is wordt bijna niet gezegd. Men is van mening dat voorzieningen als winkels en bibliotheek in de kern moeten blijven zitten
- Daarnaast is men van mening dat meerdere overige voorzieningen missen. Genoemd worden een dorpshuis/cultuurhuis, zorg/medisch centrum, bank/pinautomaat, cultuur, openbaar toilet, woningen, hotel. Ook graag aandacht voor social media en gratis wifi.

7. Waar parkeren en waarom

Antwoorden

Hema en Jumbo, te weinig pp.

Zelhem is boodschappendorp, parkeren nabij winkels is van belang

Bij Jumbo en Hema, rijdt goed aan

Jumbo, Hema, concentraties; Smidstraat voor de winkel

Men wil voor de winkel, doelgericht

Grootste druk op P Jumbo

Voor de deur graag

Jumbo, Aldi, Stationsplein, veel ruimte en gratis

Smidstraat/Stationsstraat, Aldi/Hema, Jumbo, Stationsplein

Auto's te dominant aanwezig, parkeren overal, houden geen rekening met langzaam verkeer

Jumbo, Stationsplein

Samenvattend

Bijna iedereen noemt de bekende parkeerterreinen bij Jumbo, bij Hema/Aldi maar ook het straatparkerenin de Smidstraat/Stationstsraat. Men constateert een druk op deze parkeervoorzieningen . Parkeren nabij de winkels acht men van belang.

8. Eigendomsituatie Zelhem kans of barriere

Antwoorden

Woningen zou je willen ombouwen naar winkels

Kans, winkeliers zijn ook eigenaar, huurprijs blijft daardoor laag; nieuwbouw met ketens zou betekenen dat kleine ondernemers verdwijnen

Barriere, veel particuliere woningen

Geen antw

Kans, beter onderhoud panden, betrokken bij verhuur

Geen issue

Is een kans, mooi open dorp

Geen idee

Geen idee

Muurtje rond kerk is barriere, betrekken bij autovrije markt

Geen kennis

Samenvattend

Velen geven aan dit niet te kunnen beoordelen. Wel wordt aangegeven dat er veel particuliere woningen tussen de winkel liggen, die zich niet zomaar laten ombouwen tot winkels. In de ogen van 1 persoon blijft de huur laag doordat winkeliers hun eigen pand bezitten, waardoor kleine ondernemers het langer volhouden.

9. Foto mooiste plek/lelijkste plek

Veel verschillende foto’s zijn binnengekomen

Mooiste plek: kerk en marktplein, maar ook Stationsplein en Ruurloseweg en beeld Smoks Hanne; pand bibliotheek

Lelijkste plek: Aldi-ontwikkeling, zowel voorzijde als achterzijde; uitstraling sommige horeca; P-terrein voor HEMA

10. Afgrenzing KWA / aanloopstraten

Antwoorden

Magnoliaweg, Smidstraat, Stationsstraat, Markt, stukje Doetinchemseweg

Stationstraat, Smidstraat, Markt, stuk Doet.weg, Magnoliaplein

Stationstraat, Smidstraat, Markt, stuk Doet.weg, Magnoliaplein, Stationsplein

Stationstraat, Smidstraat, Markt, stuk Doet.weg, Magnoliaplein

Niet ingevuld

Beperkte mate concentratie winkels heeft als voordeel beperkte parkeerdruk, graag zo laten

Binnen rechthoek Smidstraat -Stationstraat- Stationsplein- Burg Rijpstrastraat- Hengeloseweg – Magnoliaplein - actief rondje Zelhem

Smidstraat -Stationstraat- Stationsplein- Burg Rijpstrastraat- Hengeloseweg – Magnoliaplein

Smidstraat -Stationstraat- Stationsplein- Burg Rijpstrastraat- Hengeloseweg – Magnoliaplein – stuk Ruurloseweg

Vroeger was markt gehele zone tussen Roode Hert, Witte Paard en De Ploeg (Ellens restaurant). Maak een groot marktplein rond kerk (muurtje weghalen, tuin als markt inrichten), muziekkkoepel en jeu de boulebaan verplaatsen hierheen. Infra rondom dit plein aanpassen met als doel goed verkeersdoorstroming

Tot dorpskern behoort ook stuk Ruurloseweg (plantsoen)

Kern: Stationsstraat, Smidstraat, Markt, gebied voor Jumbo Aanloop: Burg Rijpstrastraat, Bergstraat

Samenvattend

- Gebied Stationstraat, Smidstraat, Markt, stuk Doet.weg, Magnoliaplein wordt door velen genoemd als kerngebied
- Sommigen plakken daar aan vast: Burg. Rijpstrastraat, stuk Ruurloseweg, Stationsplein

JW SPEETJENS, DECEMBER 2017

BIJLAGE 3:

SAMENVATTING ONDERZOEK ONDER INWONERS (MOVENTEM)

Een belangrijk onderdeel van dit project is ook het achterhalen van de mening van inwoners over voorzieningen in de diverse kernen. Daartoe is door onderzoeksbureau Moventem in januari 2018 een vragenlijst uitgezet onder het inwonerspanel van de gemeente Bronckhorst, Bronckhorst Spreekt, met in totaal 1.697 deelnemers. 898 panelleden hebben deel genomen aan het onderzoek, een respons van 52,9%, wat duidt op een aanzienlijke mate van betrokkenheid. Onderstaand volgen puntsgewijs de belangrijkste uitkomsten van dit onderzoek, waarbij Zelhem zoveel mogelijk wordt vergeleken met de andere grotere kernen binnen de gemeente (Hengelo, Vorden).

Zelhem en andere kernen

- De leefomgeving van de inwoners wordt met een 7,9 beoordeeld, de 5 meest bepalende kenmerken voor de kwaliteit van de leefomgeving zijn de omgeving, wonen, sociale contacten, voorzieningenaanbod en veiligheid
- Voor 75% van de respondenten wordt de levendigheid van het dorp bepaald door de aanwezige voorzieningen. Bijna tweederde van de respondenten vindt het belangrijker dat een voorziening van goede kwaliteit is dan dat deze dicht in de buurt ligt
- De volgende voorzieningen worden door meer dan 80 % van de respondenten binnen de eigen gemeente bezocht: huisarts, apotheek, winkel, postagentschap, bank. Ruim 60% gaat naar het theater en de bioscoop buiten de eigen gemeente.
- De meest bezochte kern binnen de gemeente is Zelhem (33%), daarna komt Hengelo (28%) en daarna Vorden (22%), 6% bezoekt genoemde kernen nooit
- De meest genoemde associaties bij Zelhem zijn: de voorzieningen die er zijn, de gezelligheid en dat het een mooi en leuk dorp is. Daarmee lijkt Zelhem op Vorden (zelfde associaties)
- 45% van de respondenten verblijft 15-30 minuten in Zelhem, vergelijkbaar met de andere kernen; Zelhem kent het hoogste aandeel respondenten die 1-2 uur verblijft
- Boodschappen doen is het doel van 90% van de respondenten, hetgeen voor alle kernen gelijk is; in Zelhem komt 46% om te winkelen en 52% voor horeca-bezoek, de hoogste aandelen van alle kernen
- 36% komt voor de markt naar Zelhem en ook geeft men aan te komen voor het zwembad, sportschool en bibliotheek
- De tevredenheid over de voorzieningen in Zelhem is het hoogst van alle kernen, 86% is tevreden tot zeer tevreden (in Hengelo is dat 63%)
- Het centrum van Vorden en Zelhem is voor ca 40% van de respondenten ook een ontmoetings- en verblijfsplaats (Hengelo: 19%)
- Meer dan de helft van de respondenten mist niets of weet niets te noemen. Gemiste voorzieningen in Zelhem zijn een Action en een bank/ pinautomaat.
- De vraag of men in het centrumgebied alle voorzieningen treft die je van een dorpscentrum verwacht, wordt door 77% van de respondenten in Zelhem positief beantwoord (Hengelo: 40%)
- Zelhem wordt met en 7,62 aanbevolen bij vrienden/familie (Vorden 7,77, Hengelo 6,01)
- Veel respondenten verwachten dat in de toekomst winkel zullen sluiten in de kernen van de gemeenten door toename online winkels; 86% van de respondenten verwacht dat de veranderingen in sterke mate invloed zullen hebben op leefbaarheid en vitaliteit van de kern
- Ontgroening en vergrijzing wordt door bijna een derde van de respondenten als een (grote) kans gezien voor de leefbaarheid. Woningen worden goedkoper hetgeen kansen biedt voor jongeren. Een ongeveer even grote groep ziet deze ontwikkelingen juist al bedreiging voor de leefbaarheid.

Specifiek Zelhem (alleen aan inwoners Zelhem voorgelegd)

- Driekwart van de respondenten geeft aan trots te zijn op het dorp Zelhem
- 83% van de Zelhemse respondenten vindt het winkelaanbod voor een dorp als Zelhem compleet
- 84 % vindt dat de winkels vrijwel allemaal op de goede plek liggen en 88% vindt dat ze voldoende dicht bij elkaar liggen
- 87% vindt het niet storend dat er woonhuizen tussen de winkels liggen
- 37% vindt dat er meer filiaalwinkels in Zelhem mogen komen
- Kulturhus: 57% zou een Kulturhus in Zelhem wensen
- Het Marktplein wordt door 62% als meest sfeervolle en gezellige plein in Zelhem genoemd, het kloppend hart
- De marktwand wordt door een derde van de respondenten als kil en ongezellig gezien
- Tweederde vindt dat er meer acties en evenementen op het plein georganiseerd mogen worden
- 41% vindt dat de inrichting van de Markt verbeterd moet worden
- 40% vindt dat de Markt verkeersvrij moet worden, 36% is het daarmee oneens
- 57% vindt dat er ruim voldoende parkeerplaatsen zijn in het centrum van Zelhem
- Tweederde vindt dat het centrum op een aantal punten gevaarlijk is voor fietsers en voetgangers

Tot slot: enkele opvallende antwoorden op open vragen

- Parkeren bij Jumbo is gevaarlijk, sommigen durven hierdoor hier niet boodschappen te doen (‘eng’)
- Ontmoetingsfunctie marktplein versterken
- Bibliotheek behouden als centrale ontmoetingsplek!
- Dominantie Jumbo doorbreken met toevoegen Lidl supermarkt
- Hippe horeca, biologische supermarkt, kortom méér nieuwe concepten
- De kern kan een opfrisbeurt gebruiken met bestrating en uitstraling. Vooral het gedeelte rond de voormalige ABN Amro. Zelhem heeft een goed winkel bestand en gratis parkeren en daarmee een goed alternatief voor de dagelijkse boodschappen voor de mensen uit Zelhem en omgeving zoals Doetinchem
- Smoks Hanne (6 keer genoemd als associatie bij Zelhem)

BIJLAGE 4:
Vitale kern Zelhem *Een top 5 van aandachtspunten*

Een vitale kern

De gemeente Bronckhorst heeft op 31 mei 2017 het project Vitale kernen Bronckhorst opgestart. De bedoeling is de samenleving van de vier hoofdkernen, waaronder Zelhem, via participatie te betrekken bij de oplossingen voor problemen die zich voordoen. Aanleiding voor het starten van het proces is deels van demografische aard (vergrijzing) , deels van ruimtelijk-economische aard en gericht op de centra van de dorpen Vorden, Zelhem, Hengelo en Steenderen. Hoewel vitaliteit een ruime betekenis heeft, is de focus van het proces en daarmee de uitwerking van de doelen en resultaten, gericht op het functioneren van het centrumgebied. Een centrum met de daar geboden voorzieningen bepaalt immers in sterke mate de vitaliteit van de hele kern. Een goede mix van commerciële, maatschappelijke en culturele voorzieningen is bepalend voor de vitaliteit van een kern en staat daarom centraal binnen het project om Zelhem een vitale kern te maken.

Het uiteindelijke doel van het proces is als volgt beschreven: “het verbeteren van de vitaliteit van de dorpskernen in de gemeente Bronckhorst, met de focus op de centrumgebieden”. De subdoelen die hiermee samenhangen zijn volgens deze aanpak:

- versterken leefbaarheid,
- versterken winkelgebied,
- verbeteren bereikbaarheid,
- verbeteren inrichting openbare ruimte.

In het project dient via “co-creatie” gewerkt te worden. Er is gekozen voor een ‘bottom up’ aanpak, waarbij per kern een werkgroep is geformeerd van lokale representanten van de commerciële, maatschappelijke en culturele voorzieningen. Het eindproduct kan door die bottom up aanpak per kern sterk verschillen, afhankelijk van de lokaal gevoelde urgenties, en er bijvoorbeeld uitzien als een “afsprakenkader, structuurschets of convenant”.

Voor elke kern is in de periode oktober 2017-februari 2018 is een werkgroep (‘kopgroep’) met actieve bewoners, ondernemers en eigenaren gevonden die aan het werk is gegaan met het doel een globale visie op te stellen en zoveel mogelijk concrete suggesties te doen en plannen te maken.

Werkgroep Zelhem

De werkgroep Zelhem is leidend voor het opstellen van de richting van deze visie. Zij is als volgt aan de slag gegaan:

- Het Startdocument van de gemeente is als uitgangspunt genomen;
- In november heeft een schouw van het centrumgebied plaatsgevonden, onderdeel vormde een vragenlijst die door de deelnemers moest worden ingevuld;
- In december 2017/januari 2018 is een enquête onder bewoners uitgevoerd (ism. Moventem, uitkomsten moeten nog worden geïntegreerd);
- 6 bijeenkomsten van de kopgroep;
- 3 bijeenkomsten ter onderlinge afstemming begeleiders vier vitale kernen.
- Gezamenlijke bijeenkomst vier kopgroepen februari 2018;

De werkgroep heeft gewerkt volgens het model dat is beschreven in het startdocument: na een eerste verkenning volgde het formeren van de werkgroep en eerste gesprekken over de opgave, waarna de toekomstbeelden (dromen, ideeën, suggesties en aan te pakken knelpunten) werden gedeeld zodat deze konden worden vertaald in visievorming met plannen. Naar buiten toe is de communicatie geopend via de lokale media (Contact, Bronckhorst Zuid).

De werkgroep Vitale kernen in Zelhem bestaat uit de volgende personen:

- Niek Willemsen: inwoners en bestuurslid Noodhulp
- Henk Hollak: bestuurslid B&OZ en voorzitter Stichting Ondernemersfonds Zelhem
- Jaap Louwerier: ondernemer en bestuurslid B&OZ
- Herman Klein Hesselink: ondernemer en bestuurslid B &OZ
- Bert Elschot: meerdere bestuursfuncties en bestuurslid bibliotheek/galerie
- Win Heusinkveld: inwoners en bestuurslid St. Welzijn Ouderen
- Heino Benthem: theater De Brink
- Bas Hulshorst: ondernemer, sporthal De Pol
- Arno Gesink: ondernemer, transportbedrijf Gesink Zelhem
- Arie Vries, gebiedsambtenaar Zelhem gemeente Bronckhost
- Fred Wolsink, inwoner en spreekbuis welzijn (zorg, educatie, recreatie)
- Marnix Meijer: projectleider, gemeente Bronckorst
- Jeanne Wissink, gebiedsambtenaar, gemeente Bronckhorst
- Jan-Willem Speetjens: projectbegeleider, Seinpost Adviesbureau

Opmaat naar de visie: dromen, schouw

Doel is het centrum van Zelhem zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor de (potentiële) doelgroepen. Daarvoor is het nodig dat Zelhem een herkenbaar gezicht krijgt, gebaseerd op het eigen DNA en ook door de samenleving breed worden gedragen. Daartoe is als eerste exercitie aan alle deelnemers gevraagd hoe hun droom over Zelhem eruit ziet. Dit leidde tot zinvolle maar uiteenlopende antwoorden, waarin geen duidelijke 'rode draad' is te ontdekken. De antwoorden zijn echter wel meegenomen in de vaststelling van de top 5 kernpunten.

Vervolgens hebben alle deelnemers van de werkgroep mee gedaan aan de schouw en hebben een uitgebreide vragenlijst beantwoord. Daaruit komt veel informatie over hoe men tegen Zelhem aankijkt, wat pareltjes en trekkers zijn, hoe diverse aspecten worden beoordeeld. Ook deze antwoorden zijn meegenomen in de vaststelling van de top 5 kernpunten.

De visie van Vitale Kernen Bronckhorst, Zelhem is nog niet geheel uitgewerkt. Dat was in dit stadium ook niet het doel. Maar er is door de werkgroep wel een richting bepaald en er is een top 5 gemaakt van prioriteiten, waarmee de basis is gelegd voor verdere actie. Deze topt 5 dient in de komende maanden gedeeld te worden met de samenleving zodat draagvlakverbreding en verrijking kunnen plaatsvinden. Op deze wijze kan participatie goed vorm krijgen. Vitaal betekent immers zelf investeren en meedoen, in geld, tijd en/of moeite.

Onderzoek Vitale kernen onder inwoners

Een belangrijk onderdeel van dit project is ook het achterhalen van de mening van inwoners over voorzieningen in de diverse kernen. Daartoe is door onderzoeksbureau Moventem een vragenlijst uitgezet onder het inwonerspanel van de gemeente Bronckhorst, Bronckhorst Spreekt, met in totaal 1.697 deelnemers. 898 panelleden hebben deel genomen aan het onderzoek, een respons van 52,9%, wat duidt op een aanzienlijke mate van betrokkenheid. Onderstaand volgen puntsgewijs de belangrijkste uitkomsten van dit onderzoek, waarbij Zelhem zoveel mogelijk wordt vergeleken met de andere grotere kernen binnen de gemeente (Hengelo, Vorden).

<u>Korte samenvatting</u>

Inwoners zijn overwegend positief over het centrum van Zelhem. Driekwart van de Zelhemmers is trots op het dorp. Meest genoemde associaties zijn de voorzieningen die er zijn, de gezelligheid en dat het een mooi en leuk dorp is. In vergelijking met de andere kernen binnen de gemeente scoort Zelhem goed op zaken als tevredenheid over de voorzieningen en ontmoetingsfunctie. Men komt naar Zelhem voor boodschappen, maar ook om te winkelen, horeca, de bibliotheek en /of sportfaciliteiten te bezoeken. Niettemin zijn er ook de nodige aandachtspunten. Men vreest dat door online winkelen en vergrijzing het voorzieningenaanbod zal krimpen. Men is fel op het behoud van culturele voorzieningen als de bibliotheek. De Markt tot slot is het kloppende hart van Zelhem maar de inrichting, uitstraling marktwand en de levendigheid kunnen beter.

Beoordeling centrum Zelhem door leden werkgroep

Het *centrumgebied* van Zelhem bestaat globaal uit het gebied Stationstraat, Smidstraat, Markt, Magoliaplein, Burg. Rijpstrastraat, Stationsplein, stuk Doetinchemseweg, stuk Ruurloseweg.
Het *winkelgebied* is kleiner en beslaat Stationstraat, Smidstraat, Markt, Magnoliaplein.
Centraal binnen het centrum staat de karakteristieke Lambertikerk, de Markt ligt voor deze kerk.

Het centrum wordt door de werkgroep op belangrijke aspecten positief beoordeeld: men vindt het centrum gezellig en gevarieerd, de kerk is een markant middelpunt, er is redelijk wat horeca en men vindt het winkelaanbod goed voor een plaats van deze omvang. Het gratis parkeren vindt men een sterk en te behouden punt. Als pareltjes binnen de gemeente worden genoemd de Lambertikerk, de Markt, de aanwezige oude panden, zoals de bibliotheek (oude stadsboerderij), pand Hassink, Ellens restaurant.

Er zijn niettemin ook de nodige negatieve punten. De Markt heeft niet de allure van een marktplein, de uitstraling van het openbaar gebied is matig en het winkelgebied is ruimtelijk nogal versnipperd, wat ten koste gaat van kracht. Ook zijn er binnen het centrum gebieden met een onduidelijke functie, vooral betreft dit het Stationsplein waar De Brink is gesitueerd, een combinatie van zwembad, cultureel centrum en theater. Het Stationsplein is een karakteristiek plein maar de potenties worden thans niet uitgenut. De verkeersafwikkeling binnen het centrum is niet helder en leidt bovendien tot gevaarlijke situaties.
Op een centrale plek in het dorp, in een historisch pand bevindt zich de bibliotheek. Gemeente ziet de bibliotheek niet langer als een autonome en solitaire functie en heeft plannen voor woningbouw tbv. senioren in het pand. Dit leidt tot protest binnen het dorp, de stichting vrienden van de bibliotheek heeft eind januari een petitie aangeboden aan de gemeente waarin zij pleit voor behoud van de bibliotheek.

Vijf kernpunten voor Zelhem

De werkgroep en het onderzoek signaleren dat inwoners 'trots' zijn op Zelhem, hoewel men ook ziet dat er in het verleden veel moois is vervangen door karakterloze nieuwe panden. Wellicht staan de stichting behoud van de bibliotheek en de petitie wel symbool voor de betrokkenheid van de Zelhemmers bij het eigen dorp; men wil niet dat er nog meer kostbaars verloren gaat. Het wordt tijd voor een nieuw plan voor de kern, met aandacht voor herstel of optimalisatie van karakteristieke centrumdelen, waarbij sterker benadrukt moet worden wat typisch Zelhems is.

De uitkomsten van de schouw, de beschreven dromen van de werkgroepleden en de uitkomsten van het consumentenonderzoek hebben geleid tot vaststelling van een vijftal kernpunten, de 'Zelhemse top 5'. Het betreft punten die in het centrum van Zelhem met voorrang aandacht behoeven.

1. Behouden en uitbouwen voorzieningen-mix

Consumenten geven aan dat het voorzieningenaanbod een van de meest bepalende kenmerken voor de kwaliteit van de leefomgeving zijn (naast wonen, sociale contacten, veiligheid). Voor 75% van de respondenten wordt de levendigheid van het dorp bepaald door de aanwezige voorzieningen.
Veel voorzieningen worden door meer dan 80 % van de respondenten binnen de eigen gemeente bezocht: huisarts, apotheek, winkel, postagentschap, bank.

Deels betreft dit aanwezigheid van een complete mix aan commerciële voorzieningen; het gaat hier om een mix van winkels, horeca, diensten maar zeker ook (vernieuwende) combinaties daartussen (zgn. 'blurring' concepten, waarbij de winkel- en horecafunctie in elkaar overlopen).

Maar een vitaal centrum omvat méér functies, zoals cultuur, onderwijs, beweging, welzijn, wonen en werken. Deze mix van voorzieningen maakt van Zelhem een aantrekkelijke woonplaats en bepaalt in hoge mate de vitaliteit, en is om die reden opgenomen in de top 5.

- Cultuur: in Zelhem bevindt zich een theater (De Brink) en een bibliotheek. Het theater is gevestigd in De Brink en voorziet in een behoefte. Er wordt nu sterk ingezet op het behoud van de bibliotheek in zijn huidige vorm, maar de stichting bibliotheek West Achterhoek zelf geeft in een separaat gesprek hierover aan dat de rol van de bibliotheek landelijk wijzigt: de solitaire bibliotheek verdwijnt. Daarvoor in de plaats komt een bibliotheek nieuwe stijl, die de verbinding zoekt met de maatschappelijke peilers cultuur, sociaal domein en educatie. Hoe die verbinding vorm wordt gegeven, is maatwerk, afhankelijk van de omgeving en moet voor Zelhem nog worden uitgewerkt.

- Welzijn: de drie elementen van welzijn vormen zorg, educatie en recreatie. Bij zorg kan worden gedacht aan een medisch centrum (combinatie apotheek, huisartsen, bloedprikpost, consultatiebureau, diëtist, fysio ed). Bij educatie dient te worden gedacht aan scholen. Er is thans in Zelhem een proces gaande waarbij scholen fuseren.

- Recreatie/sport: Zelhem kent een rijk verenigingsleven, maar de meeste verenigingen opereren los van elkaar. Het zou mooi zijn als diverse sport en spelverenigingen onder één dak gebracht kunnen worden. Op dit moment zoeken meerdere partijen naar nieuwe ruimte, dus dit lijkt een goed moment om te zoeken naar mogelijk gecombineerde concepten.

- Wonen: de werkgroep en de inwoners van Zelhem maken zich zorgen over de vergrijzing van Zelhem, het ontbreekt in Zelhem aan betaalbare woningen voor jongeren. Het centrumgebied biedt wel woonruimte aan senioren, echter de startende jongeren zijn onderbelicht, terwijl juist bij deze groep een voorkeur bestaat voor wonen in het centrumgebied.

- Werken: in en vlakbij het centrum wordt vooral gewerkt in de daar aanwezige voorzieningen (de winkels, horeca, dienstverlening). Tegenwoordig komen overal nieuwe kleinschalige werkconcepten op, denk aan ateliers, oude fabriekshallen ed., vaak in of nabij centrumgebieden. Dit trekt jonge en creatieve ondernemers aan. In Zelhem is zoiets denkbaar in panden waar nu nog andere functies zijn gevestigd, die daar niet goed zitten (denk aan Hema, Coop, maar ook rond het Stationsplein).

Opgave: per voorziening nadere verkenning van het functioneren, plannen en lokatiewensen, alsmede gewenste functionele combinaties tussen

voorzieningen, zodat een goed beeld ontstaat van de behoeften. Doel is om voorzieningen zoveel mogelijk naar het centrum te trekken of ze daar te houden

2. Een Kulturhus voor Zelhem

Uit het consumentenonderzoek komt naar voren dat 57% van de respondenten vindt dat een Kulturhus in Zelhem gewenst zou zijn, hoewel een grote groep ook geen mening heeft. Waarschijnlijk weet niet iedereen wat een Kulturhus inhoudt. Dit verdient de aandacht in de verdere uitwerking.

Een Kulturhus zou wel eens hét antwoord kunnen zijn op de gewenste mix van (maatschappelijke) voorzieningen. Het concept is komen overwaaien uit Scandinavië maar heeft in een aantal plaatsen in Gelderland en Overijssel voet aan de grond gekregen. Om een idee te krijgen van wat we ook voor Zelhem als een kansrijk concept zien, beschrijven we het gerealiseerde Kulturhus in Holten.

Het Kulturhus Holten is dé ontmoetingsplaats voor culturele en sociale activiteiten en inspirerende bijeenkomsten. Sinds 2010 is het gevestigd in het centrum van Holten. Op deze centrale locatie bevinden zich een multifunctionele theaterzaal, een grand café-restaurant en een breed scala aan vergaderruimtes. Tevens biedt het plaats aan diverse sociale, maatschappelijke en culturele organisaties en partners uit de gemeente Rijssen-Holten, waaronder de bibliotheek. Daarnaast heeft het Kulturhus Holten twee nevenlocaties. In de locatie Tuinstraat zijn voorzieningen op het gebied van kinderopvang en gezondheidszorg bij elkaar gebracht en de locatie Dorpsstraat biedt onderdak aan de Oudheidkamer Hool.

Van film tot verenigingsavond
In het Kulturhus is er altijd wat te doen, zeven dagen. Van film- en theatervoorstellingen, koffieochtenden, lezingen, workshops en cursussen tot zelfs huwelijksplechtigheden. Voor regionale en lokale verenigingen is het Kulturhus de locatie voor hun verenigingsactiviteiten; van de wekelijkse repetities tot aan de jaarlijkse voorstellingen in de Kulturhus Theaterzaal.

In Zelhem is in onze optiek een verdiepende studie en verkenning nodig naar concrete vorm en invulling van een Kulturhus, een verkenning die basis kan zijn voor toekenning van middelen.

Diverse lokaties zouden in aanmerking kunnen komen voor een dergelijk concept, waarbij de werkgroep van mening is dat gezocht moet worden naar een locatie in het centrum of aan de rand van het centrum. Daarbij zou onder meer gedacht kunnen worden aan:

- Stationsplein: het oude station zou mogelijk in zijn oude glorie hersteld kunnen worden, waarbij bestaande functies geïntegreerd worden tot een Kulturhus;
- Pand bibliotheek incl. achterliggend park: deze oude stadsboerderij is beeldbepalend voor Zelhem en zou verbouwd en uitgebreid kunnen worden tot een Kulturhus.

Opgave: een verkennende studie naar hoe een Kulturhus eruit kan zien, verdienmodel en mogelijke functies, toegespitst op de Zelhemse behoeften, alsmede verkenning naar een geschikte lokatie

3. 'Op de Markt gebeurt het (niet)', de betekenis van de Markt en andere pleinen in het centrum

Markt en omgeving

De inwoners van Zelhem zien de markt als meest sfeervolle en gezellige plein in Zelhem genoemd, het kloppend hart. Tegelijk vindt een grote groep dat de inrichting van de markt verbeterd moet worden en wordt de marktwand door een derde van de respondenten als kil en ongezellig gezien. Tweederde vindt dat er meer acties en evenementen op het plein georganiseerd mogen worden.

De werkgroep ziet een uiterst belangrijke rol weggelegd voor de Markt met aan de ene kant de Lambertikerk en aan de andere kant een aantrekkelijke marktwand. Op deze plek ligt de ziel van Zelhem, wordt al eeuwen handel gedreven, met elkaar gesproken bij de dorpspomp, de kerk bezocht, een plek waar men elkaar op een natuurlijke manier ontmoet, een plek waar verleden en heden elkaar ontmoeten, maar … dat wordt op dit moment onvoldoende zo ervaren.

De Lambertikerk is een monumentale historische kerk, maar staat teveel los van de markt, wordt ervan gescheiden door het lage muurtje en het omliggende grasveld. In onze optiek dient te worden onderzocht of er één groot marktplein kan worden gemaakt wat doorloopt tot aan de kerk.

De Markt zelf is op dit moment geen duidelijk afgebakend gebied. Middels nieuwe bestrating zou het plein kunnen worden opgerekt in zowel noordelijke als zuidelijke richting. De inrichting van het openbaar gebied moet aantrekkelijker en uitnodigen tot verblijf en ontmoeting.

De Marktwand wordt nu grotendeels ingenomen door Aldi supermarkt, welke in een anoniem bouwblok is gesitueerd. Links hiervan zit kledingketen Ter Stal, die eveneens in een nietszeggend pand de marktwand domineert. Met de inwoners is de werkgroep is van mening dat hier historische fouten zijn gemaakt, die waar mogelijk moeten worden hersteld. De ideaalsituatie is een Marktwand die plek biedt aan meerdere uitnodigende horeca-concepten, die uitkijken op de historische Lambertikerk en op evenementen die op de markt worden gehouden. Mogelijkheden moeten worden onderzocht naar een beter/aantrekkelijker aanzicht van de Marktwand. Een functie die in het gebied rond de Markt zou kunnen worden ingevoegd is een kleinschalig hotel, wat thans in Zelhem niet aanwezig is.

Mogelijk kan de Markt verkeersluw worden gemaakt, zodat de verblijfsfunctie nog verder wordt verbeterd. De meningen van de inwoners zijn verdeeld, 40% vindt dat de Markt verkeersvrij moet worden, 36% is het daarmee oneens. Ook ondernemers zijn hier meest tegen. Ook dit verdient nader onderzoek.

DNA Zelhem

Op en rond de Markt moet het DNA van Zelhem zichtbaar en voelbaar zijn. Smoks Hanne hoort bij Zelhem en zou een mooi aanknopingspunt kunnen zijn, maar moet dan veel verder worden uitgewerkt. Nu is er alleen een beeld wat bovendien niet echt opvalt, maar het verhaal rondom Smoks Hanne moet in het centrum van Zelhem zichtbaar en voelbaar worden.

Ook in bredere zin is het gewenst dat het onderscheidende en specifieke van Zelhem duidelijk in beeld wordt gebracht. Waarin is Zelhem uniek en waarvoor zouden mensen naar Zelhem (willen) komen? De propositie moet helder zijn en het centrumgebied moet de belofte inlossen.

Stationsplein

Onder de kop Marktplein dienen ook de andere pleinachtige ruimten in Zelhem onder de loupe te worden genomen. Concreet gaat het om het Stationsplein (incl. Kerkstraat) alsmede het plantsoen tussen Ruurloseweg en Plantsoenstraat. Het plantsoen zou als mooie openbare ruimte als een uitloper van de Markt kunnen worden beschouwd. Het Stationsplein ligt los van de Markt en vervult in de huidige situatie geen verblijfsfunctie; de werkgroep heeft het idee dat uit dit plein méér gehaald kan worden dan de parkeerfunctie die het thans vervult. Rond het plein staan diverse mooie oude panden waaronder het oude stationsgebouw. De werkgroep acht het van belang dat het Stationsplein een duidelijker profiel krijgt, wellicht in de richting van versterking van de culturele en welzijnsfuncties. Maar wellicht ook versterking van de toeristische functie, waarbij voortgebouwd kan worden op het hier gesitueerde TOP (toeristisch overstappunt).

Opgave: een werkgroep in het leven roepen die als taak heeft de Markt te ontwikkelen tot hét centrale en karakteristieke ontmoetingspunt in Zelhem, met aandacht voor het 'eigene' van Zelhem; gelijktijdig een duidelijke functie en profiel ontwikkelen voor overige pleinen/pleinachtige ruimten

4. Winkelgebied: versnippering van krachten opheffen

Boodschappen doen is het doel van 90% van de respondenten, hetgeen voor alle kernen gelijk is; in Zelhem komt 46% om te winkelen en 52% voor horeca-bezoek, de hoogste aandelen van alle kernen. 83% van de Zelhemse respondenten vindt het winkelaanbod voor een dorp als Zelhem compleet. 84 % vindt dat de winkels vrijwel allemaal op de goede plek liggen en 88% vindt dat ze voldoende dicht bij elkaar liggen.

Deze cijfers geven de populariteit aan van Zelhem-centrum als winkel- en horecagebied. Hoewel de winkelleegstand in het centrum van Zelhem op dit moment beperkt is, is er geen garantie dat dit zo blijft. Centra van kleine plaatsen zijn in het algemeen kwetsbaar. Zeker in het geval van filiaalbedrijf worden beslissingen over al dan niet sluiten van een filiaal op grote afstand genomen. Een compact winkelgebied met heldere afbakeningen ontbreekt. Op termijn is dit geen houdbare situatie. Ingrepen zijn nodig om een toekomstbestendig winkelgebied te creëren.

De commerciële voorzieningen (winkels, horeca, diensten) zijn verspreid gelegen over Smidstraat, Stationsstraat, Markt en (kop van de) Doetinchemseweg. Ook liggen er nog winkels aan het

Stationsplein. Wat bovendien opvalt is dat het winkelfront op veel plaatsen wordt onderbroken door woningen. Daarmee is sprake van een langgerekt en versnipperd winkelgebied met aanzienlijke loopafstanden.

Daarnaast valt op dat belangrijke winkels als Hema en supermarkt Coop buiten de winkelzone zijn gelegen en daardoor 'niets doen' (geen meerwaarde hebben) voor het winkelgebied. Tot slot valt op dat het zwaartepunt van bewinkeling ligt aan de westkant (Jumbo): deze winkel en het daar gelegen parkeerterrein trekken een grote stroom consumenten, die op piekuren leidt tot congestie. Kortom, het Zelhemse centrum is niet 'in balans'.

De inwoners zijn tevreden over Zelhem-centrum maar het is wel van belang dat dat zo blijft. Er zal duidelijkheid moeten komen over de gewenste omvang van het toekomstige winkelgebied van Zelhem. Er zal een duidelijker onderscheid moeten komen tussen kerngebied en aanloopgebied. Wanneer ingezet wordt op een compacter kerngebied is de vraag of de Stationsstraat nog wel een winkelstraat kan blijven. Hetzelfde geldt voor de overige winkels die zijn gelegen aan de Doetinchemseweg en aan het Stationsplein.
Een goed winkelgebied is compact en opgespannen tussen twee polen. In Zelhem is dat aan de westzijde de Jumbo supermarkt, maar een tweede 'pool' aan de oostzijde ontbreekt. Er moet worden onderzocht in hoeverre een compacter centrum-gebied nagestreefd zou moeten worden, waarbij de winkelfunctie van de Stationsstraat ter discussie staat. Herontwikkelen van het voormalige ABN-AMRO pand en daar een trekker plaatsen (Hema, Coop?) , zou een tweede pool aan de oostzijde kunnen opleveren en daarmee een krachtiger winkelgebied. Ook dient te worden onderzocht in hoeverre woningen die middenin het winkelgebied liggen, kunnen worden herontwikkeld tot winkels.

Opgave: een werkgroep in het leven roepen die gaat werken aan optimalisatie van het winkelgebied in Zelhem (behoefte-onderzoek, compactisering, branchering, vastgoed)

5. Verkeer, veiligheid , parkeren

Tweederde van de ondervraagde inwoners vindt dat het centrum van Zelhem op een aantal punten gevaarlijk is voor fietsers en voetgangers. Verkeer, veiligheid en parkeren waren, in onderlinge samenhang, ook een regelmatig terugkerend thema binnen de werkgroep.

De verkeersafwikkeling/routing door het centrum wordt als onduidelijk ervaren, zeker geldt dat voor bezoekers van buitenaf. Er is behoefte aan een duidelijker routing door centrumgebied.
De verkeerssituatie zorgt ook voor onveilige situaties. Het parkeren bij Jumbo conflicteert met de functie van de Magnoliaweg als doorgaande route. De Smidstraat (eenrichtingverkeer) wordt als smal en onveilig ervaren. Het éénrichtingsverkeer over de Markt wordt als onduidelijk ervaren, bezoekers denken soms dat dit voetgangersgebied is. Het mogelijk verkeersluw maken van de Markt zou de verblijfskwaliteit verbeteren.

Er is in zijn algemeenheid aandacht nodig voor het conflict tussen langzaam verkeer (voetgangers, fietsen) en auto's. Wellicht dat een 30 km/uur regime in de centrumstraten de oplossing is.

Voor wat betreft parkeren, vindt men het gratis parkeren in Zelhem een sterke en te behouden troef. Wel is de werkgroep van mening dat het straatparkeren zorgt voor onoverzichtelijke en onveilige situaties. Bij Jumbo is sprake van een parkeertekort. Het Stationsplein wordt gebruikt als parkeerterrein, wat de kwaliteit van de openbare ruimte sterk negatief beïnvloedt.

Opgave: studie laten doen naar verkeerscirculatie en knelpunten verkeersveiligheid

Hoe verder

Deze opmaat naar een visie voor Zelhem dient uitgewerkt te worden naar een brede visie, ingepast in het totale project van Vitale Kernen Bronckhorst. De visie dient daarbij meteen vertaald te worden naar projecten/evenementen met economische, sociale en maatschappelijke betekenis. Voordat dit gebeurt zal draagvlak bij de Zelhemse samenleving moeten worden gevonden bij de denkrichting van deze visie. Tegelijkertijd met het informeren en luisteren zal een proces van participeren moeten worden opgestart.
De aanpak zal betrokkenheid van zoveel mogelijk eigen inwoners/partijen vragen, zo wordt duurzaamheid verkregen. In deze werkwijze zullen actieve bewoners en ondernemers van heel Zelhem aangehaakt moeten worden als ze dat zelf ook willen doen. De vitaliteit is concreet zichtbaar in het centrum, maar komt uit alle delen van het dorp. Op deze wijze kunnen inwoners trots zijn op hun dorp, de aantrekkelijke mix aan voorzieningen en het centrumgebied.

Werkgroep Vitale Kernen Zelhem, april 2018

BIJLAGE 5:

MOET ZELHEM OP DE SCHOP?

Uitkomsten manifestatie Markt Zelhem, 30 juni 2018

Moet Zelhem op de schop?

Betrokken inwoners en ondernemers vormen samen met de gemeente Bronckhorst de werkgroep Vitale Kernen en willen komen tot een toekomstvisie voor Zelhem. Deze visie gaat over het centrumgebied, waar de meeste voorzieningen zijn geconcentreerd. Voorzieningen zijn van levensbelang voor een dorp. De voorzieningen worden nu met een 7,6 beoordeeld en 86% van de inwoners is tevreden over het aanbod. Een mooie uitkomst, maar het is wel van groot belang dat de bestaande voorzieningen op peil blijven, zodat Zelhem ook in de toekomst aantrekkelijk blijft om te wonen, te winkelen, te recreëren.

De werkgroep Vitale Kernen heeft voor het centrumgebied de volgende top 5 van actiepunten geformuleerd:

1. **Behouden en uitbouwen voorzieningen-mix, naast winkels en horeca ook cultuur, welzijn, wonen en werken in het centrum**
2. **Een Kulturhus (meerdere voorzieningen onder één dak) voor Zelhem**
3. **Op de markt/pleinen gebeurt het (niet)?!: een aantrekkelijker 'hart van Zelhem'**
4. **Horeca en winkelgebied: krachtiger, compacter en aantrekkelijk**
5. **Verkeer, parkeren: betere verkeerscirculatie, veiliger verkeerssituatie**

Wat is volgens u de kracht van Zelhem?

Puik centrum
Oud, gezellig dorp
Gezelligheid/gezellig centrum 11111 1
Gezellig centrum is sterk punt voor recreatie
Redelijk mooi centrum
Zelhem zelf!
Karakteristieke centrum
Dorp met sfeer 111
--
Vele voorzieningen, alles bij de hand (winkels, horeca, cultuur, sport) 11111 11111 1

Winkels/winkelaanbod 11111
Horeca/ horeca aanbod 11111
Centrumfunctie voor omliggende kleinere kernen 11
Genoeg voorzieningen voor leefbaar dorp
Centrum nu nog goed ingevuld, maar toekomst??
Weinig leegstand
Er is voor elk wat wils
--
Kleinschaligheid, compact, alles binnen loopafstand 1111
Overzichtelijk
Geen hoogbouw zoals Hengelo!
--
Bereikbaarheid 11
Gratis parkeren, moet blijven 11
--
Hart van de Achterhoek
Landelijk, natuur 1111
Ruimte
Nabij Doetinchem 11
Toeristisch gezien aantrekkelijk, plein, kerk, horeca
Nabij A18 11
Rust buitengebied
--
Betrokkenheid
Saamhorigheid
Levendig dorp, veel vrijwilligers, veel activiteiten
Evenementen
Bloeiend ondernemerschap
Dorp met pit
Voldoende vitaliteit onder bevolking en ondernemers
Samen staan we sterk, als gemeente ook meewerkt
Ons kent ons gevoel 111
Industrie 11

SAMENGEVAT
De kracht van Zelhem wordt gezien in gezelligheid/gezellig centrum en de aanwezige voorzieningen, vooral winkels en horeca worden veel genoemd. Daarnaast de kleinschaligheid, alles is er binnen loopafstand. Bereikbaarheid en (gratis) parkeren worden ook genoemd. Voorts worden de ruimte en de natuur en tegelijk de nabijheid van de stad Doetinchem en de A18 als kracht genoemd. Tot slot worden zaken als betrokkenheid, levendigheid, ons kent ons gevoel meermalen genoemd. Een vitale kern dus??

Welke knelpunten ervaart u? Wat kan er beter?

Drukte/parkeerdruk rond Magnoliaweg/Jumbo 11111 111
Verkeersveiligheid Ruurloseweg, Markt en Doetinchemseweg 111
Doorgaand verkeer in centrum
Druk verkeer en parkeren in te smalle straten, leidt tot oponthoud
Verkeer/verkeersafwikkeling 11111 11111 11
Sluiproute voor vrachtwagens
Parkeren/parkeermogelijkheid 11111 1
Smidstraat anders inrichten (eenzijdig parkeren; 2 zijden fietspad, mdden 1 autostrook)
Smidstraat/Stationstraat autovrij
Kruispunt noordzijde Markt druk en onveilig, stoplichten plaatsen 11
--
Wegtrekken jongeren
Werkgelegenheid
Weinig keuze volgende woning/doorstroming 11111 1
Woningen jongeren knelpunt 11
Woningen voor ouderen bij de kern, voor jongeren op gemeentewerf
--
Diversiteit winkels kan beter
Dreiging wegvallen verbindende factoren (bieb, verzorgingshuis)
Centrum moet levendiger worden
Leegstand dreigt, trek galeries, handwerkwinkels, kringloop ed.
Kermis naar dorp!
Jammer dat Rabo platgaat
Sommige winkels beter zichtbaar maken
Apotheek verhuizen naar dokterspraktijk, vrijkomend pand voor winkel
--
Doe meer met Smoks Hanne, typisch voor Zelhem, beelden verplaatsen
Faciliteer initiatieven
Maak korte termijn plannen en pak het aan; ontwikkel tegelijk lange termijnvisie

SAMENGEVAT
Als knelpunten wordt vaak genoemd het verkeer/verkeersafwikkeling en het verkeer en de drukte nabij de Magnoliaweg in het bijzonder. Ook het parkeren/parkeermogelijkheden wordt een aantal keer genoemd. Voorts worden weinig keuze in woningen (jongeren) veel genoemd. Een derde groep knelpunten betreft de levendigheid van het centrum (diversiteit winkels, dreigend vertrek functies als bieb, doe meer met Smoks Hanne)

Bent u het eens met deze top 5 en/of zou u nog punten willen toevoegen? Welke punten?

Mee eens 11111 111 *(ook vaak niet ingevuld)*
Goed begin! 1111
--
Plein bij kerk autovrij is prio
Belang fietsers/fietsende kids 11
Ook aandacht voor Smidstraat/Stationstraat (parkeren beide zijden?) 11
Labyrinth bij de kerk
Bij Markt: aantrekkelijker maken voor weekmarkt, evenementen ed.

--

Woningen jongeren is prio 11111
Trek nieuwe mensen die in lege panden in buitengebied willen wonen, extra draagvlak voor bruisend centrum
Middensector wonen verbreden
Pand voorm. Rolyketting (?) verbouwen tot appartementen (voor jong én oud)
--
Kulturhus kan je niet opleggen!
Aandacht voorzieningen prima
Kulturhus mag je schrappen
Alles kan weg behalve punt 5
Kulturhus past mogelijk ook in bestaande accommodatie
Kermis verplaatsen naar centrum
Cultuur: bieb, zwembad, Kulturhus
Clustering sportvelden, sporthal, school
Losloopveld honden Kerkhoflaan
Tennisbaan toevoegen
--
Betrek belangen recreatiebungalow-eigenaren
Toerisme, wat gaat Zelhem doen?
--
Ondernemers faciliteren
Niet over krimp praten, vooruit denken

SAMENGEVAT
Een flink aantal is het eens met deze punten of vindt het tenminste een goed begin. Aandacht voor markt uitbreiden met Stationstraat en Smidstraat wordt genoemd. Woningen voor jongeren wordt vaak genoemd als extra punt. Een Kulturhus wordt door sommigen niet nodig gevonden. Verder tamelijk uiteenlopende dingen zoals aandacht voor toerisme, kermis naar centrum verplaatsen, belang fietsers en ondernemers faciliteren.

Mogen wij uw emailadres om u te informeren over Vitale Kernen?

Centrumgebied: drie locaties

De actiepunten voor het centrumgebied van Zelhem hebben betrekking op het gehele centrumgebied, maar er zijn drie gebieden aangeduid waar we in elk geval wat mee willen doen. Eigenlijk zijn dit drie pleinen binnen het centrumgebied. Deze gebieden zijn:

1. Gebied Magnoliaweg

2. Markt

3. Stationsplein

Buiten het centrumgebied bevinden zich ook voorzieningen. Ten noorden van de Halseweg is een zoekgebied , waar functies als sport en onderwijs mogelijk een plaats krijgen. Dit zijn ook belangrijke voorzieningen voor een dorp als Zelhem, maar zijn niet in te passen in het centrumgebied vanwege de ruimte die ze innemen.

Ook is er een zoekgebied woonvoorzieningen ingetekend, ook hier is de exacte locatie en omvang nog niet bekend.

Bent u het eens met de focus op de drie aangewezen lokaties?

Focus is prima 11111 11111 11111
--
Niet eens
Magnoliaweg niet echt nodig
--
Behoud sportvoorzieningen belangrijk
Punten waar ouderen kunnen samenkomen belangrijk!
Meer aandacht woonlocaties jongeren (voorkom dat ze vertrekken)
Oude industriepark extra meenemen

SAMENGEVAT
Men lijkt het in hoge mate eens te zijn met de focus op de drie aangewezen lokaties.

Bent u het eens met de zoekgebieden voor sport/scholen en voor woningen?

Eens 11111 11111 111
Eens met zoekgebieden 111
--
Scholen, kinderopvang, BSO centraal 111
Houd met locatie scholen rekening met veilige fietsweg ernaartoe
Sport en scholen samen , stimuleren 11
Sporthal/sportcomplex herbouwen aan Halseweg (evt met nieuwe school of Kulturhus), huidige locatie sporthal gebruiken voor nieuwe woningen
Oneens, woningbouw op huidige sportvelden, sportvelden tussen Hengeloseweg/Ruurloseweg
--
Woonruimte starters kan ook perifeer
Gemeentewerf niet bebouwen met woningen 11
Zoekgebied woningen optrekken ri. oude Rabobank
Starterswoningen 111
Woningen blijven bouwen is goed
Lokaties eens, maar graag levensloopbestendige woningen
--

Gemeentewerf laten zitten, zorg dat men terecht kan voor grofvuil (nu naar Doetinchem of Vorden)

SAMENGEVAT
Men lijkt het eens te zijn met de zoekgebieden. Wel komt vaker terug aandacht voor clusteren/centraliseren scholen, kinderopvang, sport. Er worden wat suggesties gedaan over woningen op huidige sportlocaties. Enkelen willen gemeentewerf niet bebouwen met woningen. Starterswoningen worden genoemd als wens.

Zou u andere lokaties willen toevoegen waar de focus op moet liggen?

Geen andere lokaties 11111 111*(ook heel veel opengelaten)*
--
Buiten ring woongebied toevoegen 11
--
Binnen ring parkeren, dierenweide ed.
Stationstraat, gaat anders kapot
--
Oude huishoudschool , woningbouw
Gemeentehuis, kopen mw vd Poest, woningbouw (senioren)
NPB gebouw , senioren koopappartementen
Garage Reindsen, appartementen
Oude industriepark
Oude industriegebouwen die er slecht bij staan
--
Leegstaande panden opsplitsen voor starters
Gemeentewerf: alleen starters
Leegstaande bedrijfspanden ombouwen
Lege winkels ombouwen tot woning

SAMENGEVAT
Velen geven aan: geen andere lokaties toevoegen (maar ook blijft deze vraag veel onbeantwoord). Verder worden diverse lokaties aangedragen , vrijwel allemaal voor woningen. Veelal worden bestaande verouderde of lege gebouwen (industrie, bedrijfspanden, winkels) genoemd voor herontwikkelen.

Magnoliaweg (locatie 1)

De Magnoliaweg is bij de meeste Zelhemmers beter bekend als het gebied rondom de Jumbo. Het is hier meestal druk met auto's, fietsers, voetgangers die oversteken. Dat leidt soms tot onveilige situaties. Daarnaast is er de situatie met eenrichtingsverkeer, zowel op de Smidstraat als richting Hengeloseweg. Zou de drukte hier beter verspreid moeten worden over het centrumgebied en wat is daarvoor nodig?

Hoe beleeft u dit gebied?

Chaotisch 11
Rommelig, onoverzichtelijk 11111
Met Ter Stal wordt drukte en chaos nog groter
Onveilig/gevaarlijk 11111 11111 11111 11111 1
Te druk 11111 11
Wegrijden bij Jumbo is bottleneck, Smidstraat ook bottleneck
Nare flessehals
Druk, het centrum verplaatst zich naar Magnoliaweg
Jumbo is te succesvol, leidt tot verkeersoverlast
Niet prettig
--
Parkeren waardeloos
Prima, onlogische parkeervakken zorgt voor lage snelheid en veiligheid!
Doorgaande weg gebruikt als parkeerplaats, werkt niet 11
--
Gezellig druk 11
Goed voor de boodschappen
--
Zwerfafval rond Jumbo
Enorme waterplassen hier als het regent

SAMENGEVAT
Dit gebied wordt door grote groepen inwoners beleefd als te druk, onveilig, gevaarlijk, rommelig en zelfs chaotisch. Samengevat is er een groot conflict tussen doorgaande weg en parkeerplaatsen, winkels en een druk bezochte supermarkt. Het centrum verplaatst zich naar de Magnoliaweg? Slechts een enkeling vindt de drukte hier OK.

Welke kansen ziet u?

Eenrichtingsverkeer (gehele Magnoliaweg) ri. Hengeloseweg 11111 1111
Tweerichtingsverkeer ri. Hengeloseweg 1111
Circulatie wijzigen 1111
Beter ontsluiten
Verkeer vanaf Hummelo niet langs Jumbo
Uitrit Hengeloseweg laten vervallen (geen doorgaand verkeer meer) 11
Verbreden laatste stuk Magnoliaweg
Betere spreiding verkeer en parkeren
--
Leg zebrapad aan 11
Meer doen voor fiets: fiets stimuleren door veiliger maken + meer stallingsmogelijkheden 111
Drempels aanleggen

Schuine parkeervakken 11111 11111
Parkeerstructuur anders
Vakken overzijde Jumbo opheffen, weg van maken 11
Huis fam. Looman afbreken, parkeerterrein opnieuw inrichten, maar eerst in gesprek met deze oude mensen 11
Blauwe zone maken
Meer P bij De Brink
Bij Hassink niet parkeren
Vergroten parkeerterrein/méér parkeren 1111
Ondergronds parkeren/parkeerdek goed idee 1111
Maak winkelcentrum, onder één dak met parkeren eronder
Koop woningen aan Hengeloseweg/Weverstraat, bouw seniorenflat met parkeren eronder, klaar voor de toekomst
Schrap parkeerplaatsen voor Kruidvat
Apart parkeren personeel aanleggen
--
Jumbo meer laten bezorgen
Winkels to. Jumbo verplaatsen
Winkels beter spreiden over centrum 111
Behoud speciaalzaken hier

SAMENGEVAT
Deze vraag wordt intensief beantwoord. Heel veel reacties betreffen de verkeerscirculatie, waarbij eenrichtingsverkeer invoeren (richting Hengeloseweg) veel wordt genoemd. Echter ook tweerichingsverkeer ri. Hengeloseweg wordt genoemd of juist de Magnoliaweg afsluiten voor doorgaand verkeer zijn opties. Doe meer voor fietsers en voetgangers, leg drempels zebrapad aan.
Daarnaast veel antwoorden mbt parkeren, maak schuine parkeervakken, voeg parkeren toe, maak ondergronds parkeren, parkeervakken bij Kruidvat weghalen worden allemaal meermaals genoemd.
Tot slot wordt oplossing voor drukte gezocht in beter spreiden van de winkels of Jumbo meer laten bezorgen

Welke knelpunten ervaart u?

Het verkeer 11111
Verkeer in 2 richtingen + parkeerplaatsen = GEVAAR!
Druk bij Hassink
Gevaarlijke situatie in-/uitvoegend verkeer
Door aanvoer vrachtwagens belasting gebied en toevoerwegen
Diverse transport manieren komen hier samen, risico ongevallen 111
Woningen waardoor doorgang Magnoliaweg-Hengeloseweg wordt geblokkeerd
Geen overzicht
Smidstraat gevaarlijk voor fiets
--
Achterwaarts uitparkeren groot gevaar fietsers!
Onvoldoende parkeerplaatsen 11
Geparkeerde auto's hinderen doorgang richting Blokker
Parkeren, moeilijk uitrijden

SAMENGEVAT
Het verkeer of meer specifiek het diverse verkeer in 2 richtingen en alle parkeerplaatsen en bevoorrading samen, levert drukte en gevaar op.

Markt (locatie 2)

Het gebied rondom de Lambertikerk is de huiskamer van Zelhem. Voor de kerk ligt de Markt en in het gebied bevindt zich horeca en terrassen. Het is een plek waar mensen elkaar al eeuwen lang ontmoeten. Toch kan het beter. De kerk staat los van de Markt en de Marktwand is niet echt aantrekkelijk qua uitstraling en invulling. Het park ligt verstopt achter de bibliotheek en het plantsoen ligt los van de Markt. Er rijden auto's over de Markt. Smoks Hanne is aanwezig op de Markt, maar snapt iedereen wie zij is en waar zij voor staat?

Hoe beleeft u dit gebied?

Sfeervol
Gezellig 11111 11111 11
Sociaal, reuring 11
Te weinig beleving
Saai 1111
Terrassen gezellig 111
Kan veel gezelliger worden ingericht, meer horeca 11

Weekmarkt ontmoetingsplek, proeven en ontmoeten, top 111
Gezellige elementen maar liggen geisoleerd tov. elkaar
Prima horeca 11
Geen samenhang 11
Star, traditioneel
Kaal als er geen evenementen zijn 11
Mooi groot plein
Mooi plein, veel potenie
--
Geen supermarkt hier!
Winkelwand niet sfeervol
--
Indien Markt autovrij zou zijn zouden we vaker met kinderen komen
Radjetoe met auto's en bussen, kruising bij Groes een ramp
Auto's op de markt niet echt storend 11
Storend autoverkeer 11
Verwarrend, mensen rijden verkeerd, gevaar 11
--
Redelijk
Goed /prima 11
Laten als het is
Verbeterd tov 10-20 jaar geleden
--
Kerk geen functie meer
Gebied rond kerk is wel mooi
Parkje bieb valt totaal niet op
--
Trekt veel publiek van buiten Zelhem aan
Toeristisch gezien trekker

SAMENGEVAT
Gezellig, reuring, prima horeca en terrassen worden vaak genoemd. Weekmarkt is ontmoetingsplek. Tegelijk is er een stroom die kwalificaties saai , kaal en onsamenhangend geven. De winkelwand met supermarkt vinden sommigen minder. Verder veel opmerkingen over het auto- en busverkeer over de markt. Men ziet wel potenties in dit gebied, zoals breng samenhang aan.

Welke kansen ziet u?

Veel
--
Uitbreiden /betrekken park 1111
Terras achterzijde Witte Paard
Parkfunctie benadrukken (maar géén Orangerie) 11
Parkje omvormen naar mooi park (nu uitlaatplek honden)
Evenementen op markt/in park
Meer muziek graag
Muziekkoepel naar Plantsoen
Betrek Plantsoenstraat erbij
--

Muurtje kerk is toch historisch?
Kerktuin betrekken bij Markt/lage muur weg 11111 11
Niets aan kerktuin doen
Meer voor kinderen (gras kerk?)
Gras rond kerk geeft rustig gevoel, pichnickplaats?
--
Centreren alles rond kerk (hart)
Plein beter benutten
Een VIP plek in het hart
Markt echt middelpunt maken van dorp, zonder verkeer, met horeca en winkels
Kermis verplaatsen hierheen 11
Smoks Hanne beelden laten opvallen 11
--
Markt auto/busvrij of autoluw 11111 11111 11
Markt twee-richtingen, maar stapvoets 11
Maak Markt fietszone
Verbinden/toegankelijk maken
--
Aldi weg uit centrum
Aldi ingang naar achteren verplaatsen, aan voorzijde kleine winkeltjes
Huis op de hoek (bij Rijpstra/Ruurloseweg) kan weg
Uitbreiden terrassen 111
Pop up store 11
--
Bieb houden en uitbouwen tot cultureel centrum (mogelijk met Witte Paard)
Bieb naar Kulturhus
--
Beter aankleden 11111 1
(Uitstraling) gevels verbeteren 11
Breng kleur aan
Waterpartij/fontein 111
Bomen aanlichten
Sfeerverlichting
--
Uitbreiding weekmarkt op centrale plein (en niet winderig hoekje bij de kerk)
Wekelijks Markt 4 uur afsluiten, verder open houden

SAMENGEVAT
Veel beantwoorde vraag. Markt autovrij en busvrij maken wordt veel genoemd. Het parkje moet er meer bij betrokken worden + meer te beleven daar (muziek, events). De kerktuin betrekken bij de markt wordt vaak genoemd. Kerk en Markt beter als hart/middelpunt profileren, doe meer met Smoks Hanne. Aldi weg van deze markante plek. Uitbreiden terrassen. Bieb naar Kulturhus. Tot slot wordt aankleding (beter aankleden, meer kleur, presentatie gevels , meer water, verlichting) veel genoemd.

Welke knelpunten ervaart u?

Markt onveilig en saai, niet geschikt voor kinderen
Markt gevaarlijk /onveilig doordat er geen verschil is tussen plein en weg 111
Slecht overzicht voor fietser en voetganger
Verkeer/bus 11111 111

Parkeren Smidstraat lastig/smal
Weinig parkeerruimte

Versnipperd gebied / functies versnipperd 111
Matige verbinding park, plantsoen

Aankleding beperkt/kaal 11
Smoks Hanne valt weg/onzichtbaar

Storend autoverkeer tijdens markt
Standhouders willen geen verplaatsing! Weekmarkt kan dan verdwijnen en verkeersveiligheid wordt nog slechter

Maak meer dingen mogelijk

SAMENGEVAT
Verkeer en bus worden als knelpunten meest genoemd. Onveilig door slecht onderscheid plein en weg. Een versnipperd gebied wordt gezegd, geen onderlinge verbindingen tussen functies. Aankleding beperkt en kaal.

Stationsplein (locatie 3)

Het Stationsplein is bij Zelhemmers vooral bekend omdat de Brink er ligt. Het plein wordt gebruikt als parkeerterrein, met aan weerszijden een weg erlangs. Er zijn rond dit plein bijna geen winkels of horeca. De vraag is: wat zou er met dit plein moeten gebeuren? Is het een goede plek voor een Kulturhus? Zouden er meer winkels moeten komen en wat te doen met de parkeerplaatsen?

Hoe beleeft u dit gebied?

Beetje stil, verlaten
(Beetje) saai 1111 111
Plezierig
Sfeerloos, geen plein maar parkeerplaats met milieuparkje
Dooie boel/dooie hoek/troosteloos 111
Druk 11
Ongezellig 11
Niet levendig
Kaal, kil, onpersoonlijk 11
Vergeten gebied
Weinig binding mee
Mooi plein zonder functie
Gemiste kans, Brink weg gegeven aan sporters, vreemd verzamelgebouw

---
Is parkeerplaats, geen pleinervaring 111
Kom alleen voor doelgericht bezoek voor zwembad
Puur parkeerplaats voor sportvoorziening
De Brink ligt te ver van centrum
Meer winkelen hier (P is er al)
Kaal, meer groen/groene P-plaatsen
Parkeerplaats, meer niet 11
Wel goed zo, parkeerplaats altijd vol

Muziekkoepel gebruikt bij partijtje

SAMENGEVAT
Redelijk veel beantwoord. Men vindt het Stationsplein veelal stil, verlaten, saai, sfeerloos, niet levendig, een vergeten gebied. Het wordt niet als plein ervaren maar als parkeerplaats. Vooral tbv. doelgericht bezocht aan sport of zwembad. Tegelijk zien sommigen wel meer potentie.

Welke kansen ziet u?

Heeft meer mogelijkheden in zich 111
Plein invullen met zou mooi zijn maar ws. niet voldoende ondernemers
Behouden voor speciale evenementen 111
Als er geen horeca of winkels komen blijft het saai
Moeilijk, ligt net buiten centrum
Kermis hier!!
Herinrichten en bij Stationstraat betrekken
Marktkraam toevoegen op dinsdag (nu alleen vis) 11
Verkoop streekprodukten
Discounter als Lidl
Buiten-activiteiten jeugdsoos of aerofit
Méér cultuur
Betere aankleding
--
Deels parkeren, deels parkje
Meer bomen, minder parkeren

Maak hier centrale P-plaats, zodat mensen centrum helemaal doorlopen
Parkeerfunctie behouden 111
Als parkeerplaats beter inrichten
Herinrichten en aantal extra P plekken
Zebrapad parkeren-zwembad
Twee straten, elk één richting
Straat voor de Brink weg, maak er Spaanse trappen van (Rome)
Goed gebruikte parkeerplaats als je Stationstraat autovrij maakt
--
Koepel verplaatsen niet zinvol
Jeu de boulebaan daar laten
Muziekkoepel verplaatsen naar parkje achter bieb / plantsoen 1111
Muziekkoepel op Marktplein
Koepel verlichten
--
Terras voor de Brink (weg verplaatsen)
Brink omvormen tot cultuurhuis/cultuurcentrum of Kulturhus, sport naar andere plek 11111 11
Ingang de Brink voorzijde
Sportschool weg
Zwembad en sportschool sociale functie, prima daar
Senioren speeltoestellen
--
Niet teveel doen, prio ligt op Markt!
De Brink naar centrum verplaatsen, maakt Markt compleet
Geef de historie een plek, maar aandacht op de Markt

SAMENGEVAT
Veel beantwoord. Een grote groep wil De Brink omvormen tot Kulturhus/cultuurcentrum, sport verplaatsen naar andere plek. Men ziet wel meer mogelijkheden, zoals gebruiken voor evenementen, kermis, horeca/winkels (een discounter als Lidl; maar komen die functies??), kraam op dinsdag toevoegen, verkoop streekprodukten. Er is ook een groep die hier de parkeerfunctie in verbeterde vorm (beter ingericht, meer groen) wil handhaven. Sommigen zeggen: muziekkoepel verplaatsen. Tot slot lijkt men de Markt meer prioriteit te vinden dan het Stationsplein.

Welke knelpunten ervaart u?

Geen 1111

Oversteek naar zwembad riskant 11
De dubbele weg 111
Verkeer voor de Brink 11
Onveilig
Overstekende voetgangers

Dit plein hangt erbij (geen horeca of vertier) 11
Sport/aerofit kan naar bedrijventerrein 11
Muziekkoepel geen functie

Medewerking gemeente

Vuilcontainers, graag weg 11

SAMENGEVAT
Sommigen zien geen knelpunten, maar vraag is ook vaak niet ingevuld. Het verkeer voor de Brink wordt vaak genoemd. Sport zou kunnen verplatase naar elders. Dit plein hangt erbij, is ook wel een rake typering.

BIJLAGE 6:
SAMENSTELLING WERKGROEP VITALE KERNEN ZELHEM

De werkgroep Vitale kernen in Zelhem bestaat uit de volgende personen:

- Niek Willemsen: inwoner en bestuurslid Noodhulp
- Henk Hollak: inwoner en bestuurslid B&OZ en voorzitter Stichting Ondernemersfonds Zelhem
- Jaap Louwerier: ondernemer en bestuurslid B&OZ
- Herman Klein Hesselink: ondernemer en bestuurslid B &OZ
- Bert Elschot: meerdere bestuursfuncties en bestuurslid bibliotheek/galerie
- Wim Heusinkveld: inwoner en bestuurslid St. Welzijn Ouderen
- Heino Benthem: bestuur theater De Brink
- Bas Hulshorst: ondernemer, sporthal De Pol
- Arno Gesink: ondernemer, transportbedrijf Gesink Zelhem
- Fred Wolsink, inwoner en spreekbuis welzijn (zorg, educatie, recreatie)
- Nick Hoekman, inwoner
- Lonneke Hebbink, inwoner
- Marnix Meijer: projectleider, gemeente Bronckhorst
- Jeanne Wissink, gebiedsambtenaar, gemeente Bronckhorst
- Arie Vries, gebiedsambtenaar Zelhem gemeente Bronckhorst
- Jan-Willem Speetjens: projectbegeleider, Seinpost Adviesbureau